

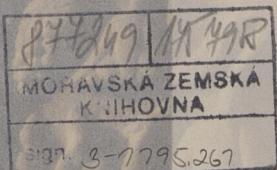
STAROVĚKÉ CIVILIZACE

SVĚTY, KTERÉ OBJEVILA ARCHEOLOGIE

MZK-UK Brno

2610327100

Autori textů: Maria Auxilia Albanese, Fabio Beorbon, Guido Massimo Corradi, Sara Demichelis, Furio Durando, Maria Longhena, Sarah Kouchav, Giuseppina Merchionne, Desideria Viola, Francesco Tindrini
Grafická úprava: Patrizia Bulicova, Anna Galliani, Paola Piacco, Clara Zanotti

© 1998 White Star, S. p. A., Via Candido Sansone 24, 131 00 Vercelli, Italie
© 1998 Rebo Productions CZ, spol. s r. o., Obchodní 106, Cestlice, 251 70 Dobruška
www.rebo.cz

Z anglického originálu The Great Book of Archaeology přelošila Marcela Koupilová.
Revize odborných názvů: PhDr. Jana Součková, DrSc., PhDr. Dagmar Pospíšilová, CSc., PhDr. Kateřina Klipalová, Zlata Černá, prom. Il., Mgr. Sylva Pavlasová, Mgr. Patrik Libal, PhD.
Redakce českého vydání: Tereza Filinová, Ivana Nováková, Blanka Zahajská
Návrh obálky, suchá a příprava pro CTP: Soliter – polygrafická společnost, Zahřebská 50, 120 00 Praha 2

5. vydání 2007
048020103K

Kniha Starověké civilizace vychází jako nová vydání titulu Krása zámekých civilizací z roku 1998 ve zmenšeném formátu.

ISBN 978-80-7234-841-1

Všechna práva vyhrazena. Tato kniha ani její části nemají být rozmnožovány tiskem, fotokopíí, elektronickými datovými soubory ani jiným způsobem bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

Vydáno v Číně.

Obsah

Úvod

EVROPA

Lascaux (Francie)	20
Carnac (Francie)	24
Stonehenge (Velká Británie)	26
Knossos (Řecko)	28
Mykény (Řecko)	36
Athény (Řecko)	42
Paestum (Itálie)	50
Tarquinia (Itálie)	56
Pompeje (Itálie)	60
Řím (Itálie)	72
Hadriánova vila (Itálie)	86

AFRIKA

Sakkára a Gíza (Egypt)	96
Karnak (Egypt)	106
Luxor (Egypt)	114
Západní Théby (Egypt)	118
Núbijské chrámy (Egypt)	130
Abú Simbel (Egypt)	134
Filé (Egypt)	140
Leptis Magna (Libye)	144

ASIE

Nemrud Dagh (Turecko)	154
Efesos (Turecko)	160
Herodion (Izrael)	166
Masáda (Izrael)	168
Petra (Jordánsko)	172
Palmyra (Sýrie)	182
Babylon (Irák)	192
Ur (Irák)	196
Persepolis (Írán)	200
Sánči (Indie)	214
Mámalapuram (Indie)	220
Adžanta (Indie)	226
Pugam (Barma)	232
Borobudur (Indonésie)	242
Angkor (Kambodža)	248
Si-an (Čína)	260
Luo-jang (Čína)	268

8 AMERIKA A OCEÁNIE

Mesa Verde (USA)	278
Teotihuacán (Mexiko)	282
Monte Albán (Mexiko)	288
Palenque (Mexiko)	294
Tikal (Guatemala)	302
Uxmal (Mexiko)	308
Chichén Itzá (Mexiko)	314
Chan Chan (Peru)	322
Cuzco (Peru)	326
Ollantaytambo (Peru)	330
Machu Picchu (Peru)	334
Tiahuanaco (Bolívie)	340
Velikonoční ostrov (Chile)	344

SLOVNÍČEK	350
LITERATURA	350
AUTOŘI FOTOGRAFIÍ	351

1 Autorem ionského vlysu, který zdobil celou Parthenonu, je Feidias. Tato ukádka mistrovského umění klasického řeckého sochařství zobrazuje sedícího Poseidona, Apollona a Artemidu.

2–3 Ramses II., navěky vypodobený do kamene luxorského chrámu, majestátně sleduje nezadržitelně plynoucí čas.

4–5 Koloseum náleží k nejhláso-
bivějším památkám starověkého
Říma, již mnoho století je pova-
žováno za symbol celého města.

6 Tento světlý basrelief pochází
ze stúpy č. 1 v indickém Sánči.
Je dokladem tisíciletého bud-
distického sochařství. Vyzna-
čuje se nesmírnou pestrostí
a bobatstvem motivů.

7 Angkor byl v roce 1860 objeven
skupinou francouzských botani-
ků. V 9. až 13. stol. byl překrás-
ným hlavním městem khmérské
říše, dnešní Kambodže. Snímek
zachycuje tajemnou tvář Buddhy
Avalókitéšvary, která sblíží ze
severní brány. Jak je vidět, dosud
ji pokrývá bujná vegetace.

OBSAH

LASCAUX	20
CARNAC	24
STONEHENGE	26

autor textu: Fabio Bourbon

KNOSSOS	28
MYKÉNY	36
ATHÉNY	42
PAESTUM	50
TARQUINIA	56

autor textu: Furio Durando

POMPEJE	60
ŘÍM	72
HADRIÁNOVA VILA	86

autor textu: Fabio Bourbon

STRUČNÁ HISTORIE

Starší paleolit a mezolit
(asi 45 000–6800 př. n. l.)

Jeskynní malby v Lascaux
(asi 17 000–16 000 př. n. l.)

Jeskynní malby v Altamirě
(asi 12 000 př. n. l.)

Neolit a první výskyt mědi
(asi 6800–3500 př. n. l.)

První aleje megalitů
v Carnaku
(3000 př. n. l.)

Protohistorie
(asi 2800–1220 př. n. l.)

Formování minojské
civilizace
(asi 2800–2000 př. n. l.)

První minojské městské
paláce
(asi 1900–1700 př. n. l.)

Vznik megalitické svatyně
ve Stonehenge
(asi 1800 př. n. l.)

Zničení a obnova
minojských městských
paláců; vpád Achajů do
Řeka; rozkvět Mykén
(asi 1700–1450 př. n. l.)

Zánik minojské civilizace
(asi 1450 př. n. l.)

Prvenství Mykén
v obchodování
ve Středomoří
(asi 1450–1250 př. n. l.)

Trojská válka
(asi 1250–1220 př. n. l.)

Indoevropské invaze
a zánik mykénské civilizace
(1220–1120 př. n. l.)

Vznik prvních městských
středisek v Řecku
(1100–900 př. n. l.)

Usídlení Etrusků
na území moderního
Toskánska a Latia
(asi 800 př. n. l.)

Založení Říma
(753 př. n. l.)

Římská doba královská
(753–509 př. n. l.)

První olympijské hry
(776 př. n. l.)

Vznik prvních řeckých
kolonií v jižní Itálii
(770–708 př. n. l.)

První „ústavy“ v Athénách
a Spartě
(asi 754–753 př. n. l.)

Vznik dalších řeckých
kolonií v jižní Itálii
(688–648 př. n. l.)

První malby v etruských
hrobech
(600 př. n. l.)

Požár v Apollonově
chrámu v Delfích
(548 př. n. l.)

Vyhánění Tarquinia
Superba z Říma a vznik
římské republiky
(510 př. n. l.)

Spory mezi římskými
patricii a plebeji
(509–343 př. n. l.)

Demokratická ústava
v Athénách
(508–507 př. n. l.)

Vystavění „Neptunova
chrámu“ v Paestu
(asi 500 př. n. l.)

První ionské povstání
proti Persanům
(499–494 př. n. l.)

Římské vítězství
nad Latiny v bitvě
u Regillského jezera
(496 př. n. l.)

Římský tribunát lidu
(494 př. n. l.)

První řecko-perská válka
(490 př. n. l.)

Druhá řecko-perská
válka; bitva u Himery
mezi Řeky a Kartaginci
(480 př. n. l.)

Druhé ionské povstání
proti Persanům
(479 př. n. l.)

Ustavení athénského
(délského) námořního
spolku
(478 př. n. l.)

OBSAH

SAKKÁRA A GÍZA	96
-----------------------	-----------

autor textu: Francesco Tiradritti

KARNAK	106
---------------	------------

LUXOR	114
--------------	------------

ZÁPADNÍ THÉBY	118
----------------------	------------

NÚBIJSKÉ CHRÁMY	130
------------------------	------------

autor textu: Sara Demicelis

ABÚ SIMBEL	134
-------------------	------------

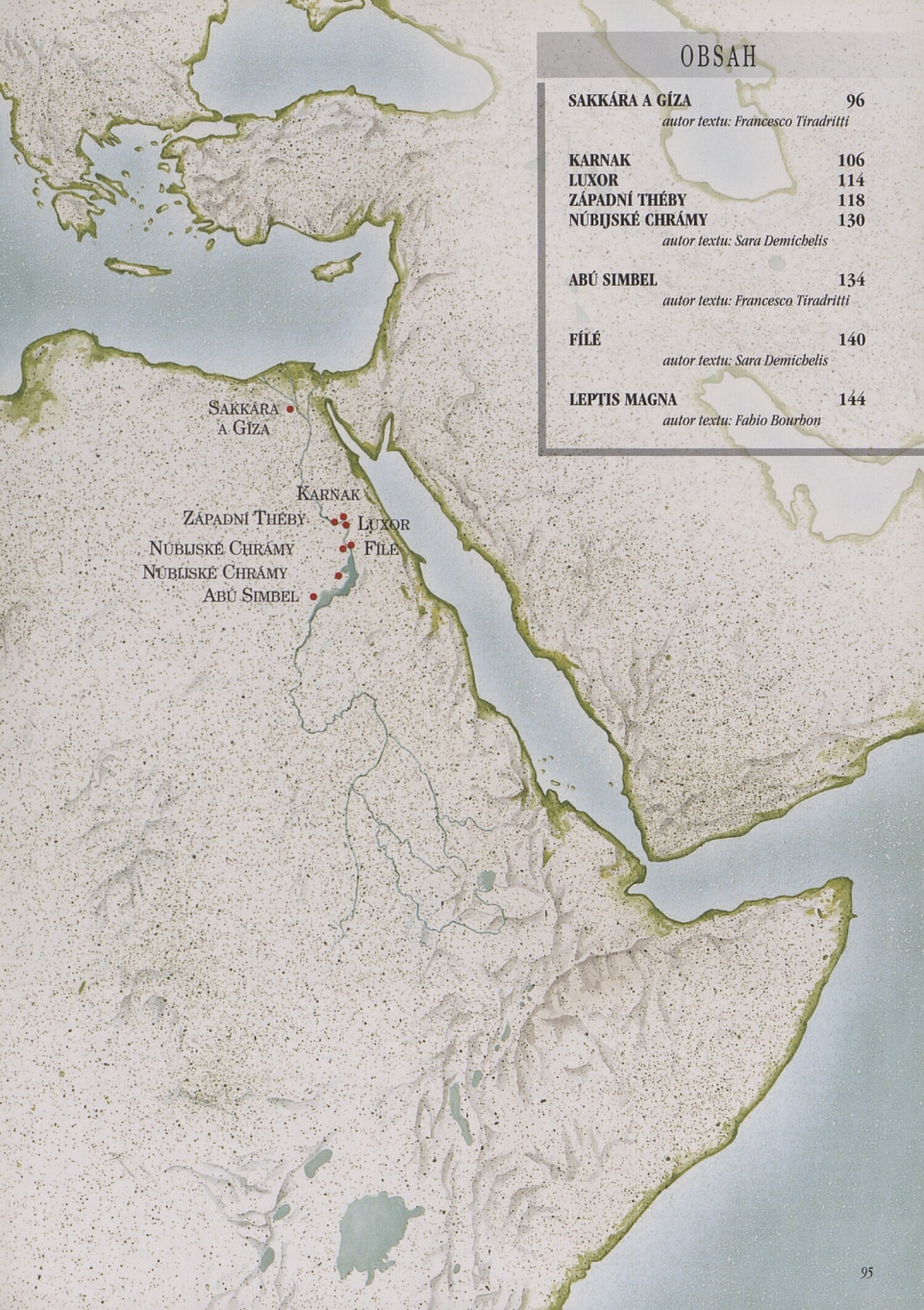
autor textu: Francesco Tiradritti

FÍLÉ	140
-------------	------------

autor textu: Sara Demicelis

LEPTIS MAGNA	144
---------------------	------------

autor textu: Fabio Bourbon

SAKKÁRA
A GÍZA

KARNAK

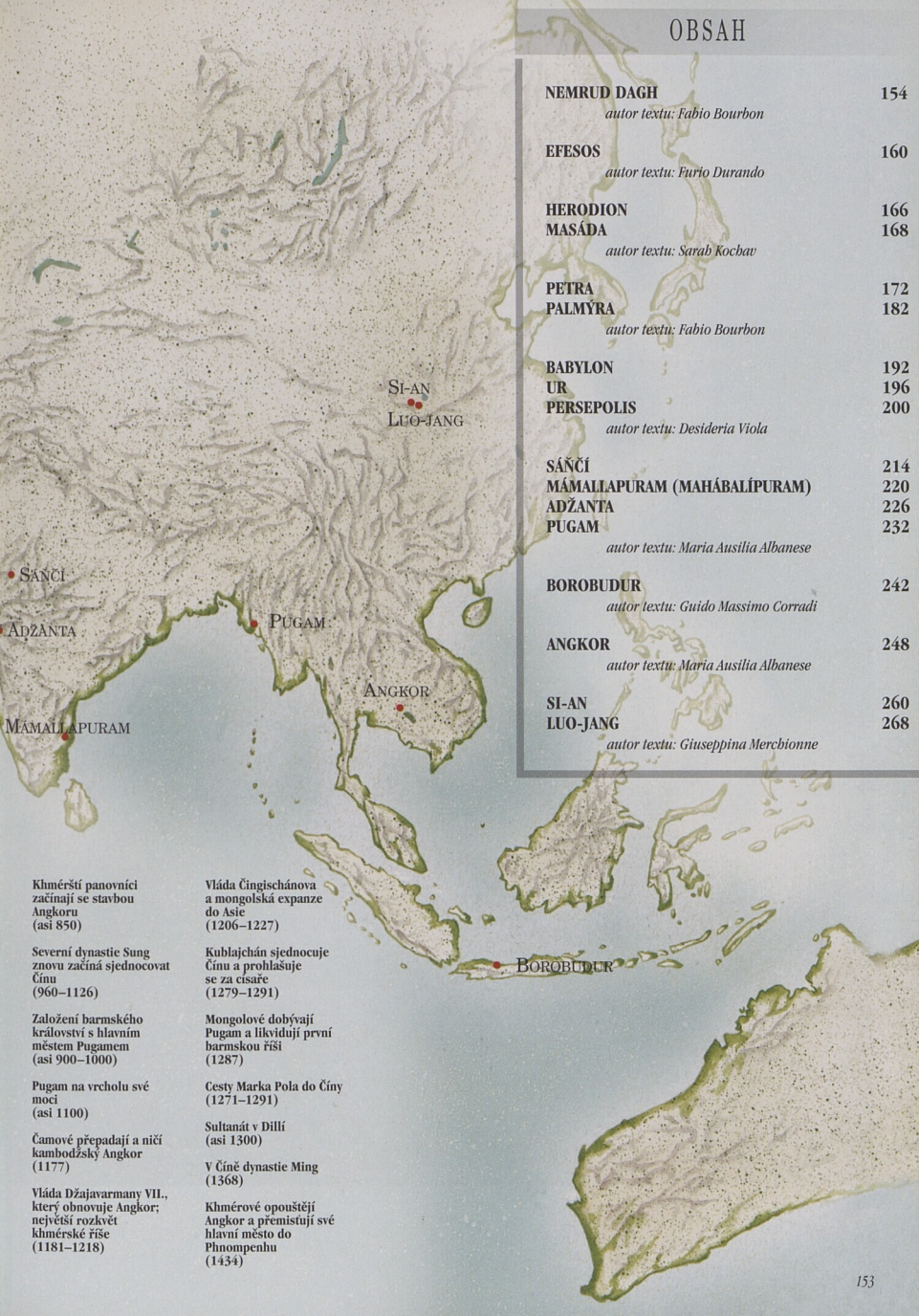
ZÁPADNÍ THÉBY

LUXOR

FÍLÉ

NÚBISKE CHRÁMY

ABÚ SIMBEL

NEMRUD DAGH 154

autor textu: Fabio Bourbon

EFESOS 160

autor textu: Furio Durando

HERODION 166

MASÁDA 168

autor textu: Sarah Kochav

PETRA 172

PALMÝRA 182

autor textu: Fabio Bourbon

BABYLON 192

UR 196

PERSEPOLIS 200

autor textu: Desideria Viola

SAŇČI 214

MÁMALLAPURAM (MAHÁBALÍPURAM) 220

ADŽANTA 226

PUGAM 232

autor textu: Maria Ausilia Albanese

BOROBUDUR 242

autor textu: Guido Massimo Corradi

ANGKOR 248

autor textu: Maria Ausilia Albanese

SI-AN 260

LUO-JANG 268

autor textu: Giuseppina Merchionne

Khmérští panovníci začínají se stavbou Angkoru (asi 850)

Severní dynastie Sung znovu začíná sjednocovat Čínu (960–1126)

Založení barmského království s hlavním městem Pugaem (asi 900–1000)

Puga na vrcholu své moci (asi 1100)

Čamové přepadají a ničí kambodžský Angkor (1177)

Vláda Džajavarmany VII., který obnovuje Angkor; největší rozkvět khmérské říše (1181–1218)

Vláda Čingischánova a mongolská expanze do Asie (1206–1227)

Kublajchán sjednocuje Čínu a prohlašuje se za císaře (1279–1291)

Mongolové dobývají Puga a likvidují první barmskou říši (1287)

Cesty Marka Pola do Číny (1271–1291)

Sultanát v Dillí (asi 1300)

V Číně dynastie Ming (1368)

Khmérové opouštějí Angkor a přemísťují své hlavní město do Phnompenhu (1434)

BOROBUDUR

OBSAH

MESA VERDE	278
TEOTIHUACÁN	282
MONTE ALBÁN	288
PALENQUE	294
TIKAL	302
UXMAL	308
CHICHÉN ITZÁ	314
CHAN CHAN	322
CUZCO	326
OLLANTAYTAMBO	330
MACHU PICCHU	334
TIAHUANACO	340

autor textu: Maria Longbena

VELIKONOČNÍ OSTROV	344
--------------------	-----

autor textu: Fabio Bourbon

STRUČNÁ HISTORIE

Předpokládáný začátek osídlení amerického kontinentu (asi 40 000–30 000 př. n. l.)

Sídelní fáze národů Střední Ameriky (2000–1500 př. n. l.)

Vznik mayské civilizace Střední Amerika (asi 2000 př. n. l.)

Rozvoj olméckého ceremoniálního centra San Lorenzo, Střední Amerika (asi 1200 př. n. l.)

Vznik prvních andských kultur, Jižní Amerika (asi 1200 př. n. l.)

Zničení San Lorenza a založení střediska La Venta, Střední Amerika (asi 900 př. n. l.)

Vznik civilizace San Augustín, Jižní Amerika (asi 700 př. n. l.)

Rozkvět civilizace Chavín de Huántar, Jižní Amerika (700–100 př. n. l.)

Předpokládáný vznik střediska Monte Albán Střední Amerika (600 př. n. l.)

Nejstarší středoamerický nápis vytesaný do kamene (asi 600 př. n. l.)

Počátek úpadku olmécké civilizace, Střední Amerika (asi 400 př. n. l.)

Rozkvět Teotihuacánu Střední Amerika (200 n. l.)

Zlatá doba Teotihuacánu Střední Amerika (asi 250–700 n. l.)

Největší rozkvět mayské kultury, Střední Amerika (asi 250–800)

Nejstarší datum doložené v mayských nápisích – tikalská stéla č. 29 (292)

Největší rozkvět civilizace Moche, Jižní Amerika (asi 300–800)

Vznik kultury Anasazi Severní Amerika (350)

Předpokládáný příjezd prvních kolonizátorů na Velikonoční ostrov (asi 500)

Největší rozkvět kultury El Tajín, Střední Amerika (600–900)

Zničení Teotihuacánu Střední Amerika (725)

Postupné opuštění Monte Albán; Mixtékové zakládají Mitla Střední Amerika (asi 800)

Rozvoj mayského puuckého stylu na Yucatanu Střední Amerika (800–1000)

Úpadek mayských měst v nížinách, Střední Amerika (asi 800)

Dobytí mayských měst na Yucatanu Tolteky Střední Amerika (asi 900)

Největší rozkvět civilizace Tiahuanaco, Jižní Amerika (asi 900–1000)

Vznik Machu Picchu Jižní Amerika (asi 1150)

Vznik říše Čimú Jižní Amerika (asi 1200)

Největší rozkvět civilizace Tairona, Jižní Amerika (asi 1200)

Říše Čimú pohlcuje kulturu Moche, Jižní Amerika (asi 1250)

Opuštěno Chichén Itzá Střední Amerika (asi 1200)

Vznik aztécké civilizace Střední Amerika (asi 1250)

Úpadek civilizace Anasazi a opuštění puebel Severní Amerika (asi 1300)

Vznik hlavního města aztécké říše Tenochtitlánu Střední Amerika (1345)

Vznik říše Inků Jižní Amerika (1438)

Inkové si podrobují říši Čimú, Jižní Amerika (1465)

Kryštof Kolumbus připlouvá do Ameriky (1492)

Hernando Cortéz připlouvá do Mexika (1519)

Zavražděn Montezuma II. Mexiko připojeno ke španělské koruně (1521)

Quichéští Mayové definitivně porazili Španěly v bitvě u Utatlanu Střední Amerika (1524)

Incká říše dosahuje největšího územního rozmachu za vlády Huayna Capaca, Jižní Amerika (1527)

Francisco Pizarro připlouvá do Peru (1532)

Incký vládce Atahualpa je na Pizarrovův příkaz zabit (29. 8. 1533)

Manco Capac II., poslední incký panovník, zabit Španěly. Konec inckého odporu (1544)

